

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора Карпатського
біосферного заповідника

М.П. Рибак

12 2018 р.

ПЛАН ЗАХОДІВ
з наукової та науково-технічної діяльності
Карпатського біосферного заповідника на 2019 рік

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
Програма Літопису природи			
1	Підготовка та видання чергового 42 тому Літопису природи, реєстрація теми Літопис природи в УкрІНТЕІ.	Беркела Ю.Ю., Борик О.В., Покинйчереда В.Ф.	Відділ НДР та міжнародної співпраці; січень-травень
Розділ 2. Наукові полігони			
2	Закладка двох пробних площ у місцях, де наявні лучні угруповання з участю рідкісних видів рослин згідно програми «Вивчення структури і динаміки лучних екосистем».	Волощук М.І., Антосяк Т.М., Козурак А.В.	Трибушанське, Рахів-Берлибаське, Чорногірське ПНДВ; травень-вересень
3	Повторний облік рослинного покриву на пробних площах ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря та Кузійського.	Волощук М.І., Антосяк Т.М., Козурак А.В.	ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря, Кузійське; квітень-вересень
4	Дослідження динаміки видового складу і структури буково-ялицево-ялинового пралісу (відновлення 4-х ділянок, закладених у 1978 – 1979 рр. та проведення інвентаризації на них).	Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й., Ангер Р.Я., Костан М.І.	Чорногірське ПНДВ; травень-жовтень
5	Вивчення природних сукцесій в букових пралісах після вітровалу (відновлення моніторингової пробної площі в Угольському ПНДВ).	Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й., Ангер, Р.Я., Углей В.І.	Угольське ПНДВ; травень-жовтень
6	Вивчення структури і динаміки розвитку приполонинних бучин (повторна інвентаризація пробної площі в ур. Валарка).	Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й.,	Угольське ПНДВ; травень-жовтень

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
7	Вивчення структури і динаміки розвитку прируслових бучин (повторна інвентаризація на пробних площах на березі р. Мала Уголька).	Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й., Ангер, Р.Я., Углей В.І.	Угольське ПНДВ; травень-жовтень
8	Моніторинг чисельності глушця і тетерука на токовищах.	Годованець Б.Й., інспектори служби охорони	Чорногірське, Богдан-Петроське, Петрос-Говерлянське, Кевелівське, Трибушанське і Марамороське ПНДВ; квітень-травень
9	Моніторинг розмноження земноводних у нерестових водоймищах.	Покиньчерета В.В., інспектори служби охорони	Всі ПНДВ заповідника; березень-липень
<i>Розділ 3. Абіотичне середовище</i>			
10	Спостереження за лавинними процесами, селями, зсувами.	Папарига П.С., Веклюк А.В.	Всі ПНДВ; упродовж року
11	Динаміка показника рН та хімічного складу атмосферних опадів, снігового покриву та води в основних водотоках.	Папарига П.С., Піпаш Л.І., Андрійчук Н.Ф.	Всі ПНДВ; упродовж року
12	Гідрометеорологічний моніторинг території КБЗ.	Папарига П.С., Веклюк А.В., Андрійчук Н.Ф.	Всі ПНДВ; упродовж року
13	Моніторинг макро- та мікрокомпонентного складу інтегральних проб снігового покриву найвищих гірських вершин КБЗ та прилеглих територій.	Папарига П.С., Піпаш Л.І., співробітники Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення (ІГМР)	Всі ПНДВ та прилеглі території, ІГМР НАН України; упродовж року
14	Геохімічний моніторинг природних комплексів масивів КБЗ та суміжних територій.	Папарига П.С., співробітники ІГМР НАН України	Всі ПНДВ та прилеглі території, ІГМР НАН України; упродовж року
15	Моніторинг динаміки рівня ґрунтових вод та їх фізико-хімічних показників у свердловинах науково-дослідних стаціонарів №1, №2 та №3.	Папарига П.С., Веклюк А.В., Піпаш Л.І.	ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря; упродовж року

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
Розділ 4. Рослинний світ			
4.1. Флора Карпатського біосферного заповідника			
16	Опрацювання списку водоростей на території КБЗ на основі гербарних зборів та літературних даних за 20-ти річний період (1997-2017 рр.).	Антосяк Т.М., Козурак А.В., Волощук М.І.	Ботанічна лабораторія; упродовж року
17	Облік місць зростання та картування популяцій рідкісних видів рослин Широколужанського ПНДВ.	Козурак А.В., Беркела Ю.Ю., Веклюк А.В.	Широколужанське ПНДВ; травень-вересень
18	Спостереження та картування ранньовесняних ефемероїдів в Угольському та Широколужанському ПНДВ.	Регуш Т.Г.	Угольське, Широколужанське ПНДВ; упродовж вегетаційного періоду
19	Інвентаризація та облік поширення інвазійних видів на території ПНД відділень заповідника у рамках «Програми щодо методів боротьби з чужорідними видами рослин на території КБЗ і прилеглих до заповідника територіях».	Антосяк Т.М., Козурак А.В.	ПНДВ КБЗ; упродовж вегетаційного періоду
20	Дослідження морфопараметрів популяцій рідкісних видів рослин КБЗ.	Москалюк Б.І.	ПНДВ КБЗ; упродовж року
21	Вивчення рідкісних грибів на території КБЗ (виявлення нових місцезростань, збір та оформлення гербарних зразків).	Глеб Р.Ю.	Всі ПНДВ КБЗ; упродовж року
4.2. Рослинність Карпатського біосферного заповідника			
22	Опис лучних та болотних угруповань з участю рідкісних видів рослин згідно затвердженої програми «Вивчення структури і динаміки лучних екосистем».	Волощук М.І., Антосяк Т.М., Козурак А.В.	Вся територія КБЗ; упродовж року
23	Інвентаризація біотопів за міжнародною класифікацією EUNIS на території заповідника.	Волощук М.І., Антосяк Т.М., Козурак А.В., Регуш Т.Г.	Вся територія КБЗ; упродовж року
24	Дослідження популяції сосни кедрової європейської в межах КБЗ і на прилеглих територіях (виконання робіт згідно затвердженої Програми).	Сухарюк Д.Д., Кабаль М.В., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й.	Адміністрація, Кісвянське ПНДВ; упродовж року

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
25	Дослідження лісовідновних процесів після проведення санітарно-оздоровчих заходів.	Сухарюк Д.Д., Кабаль М.В., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й.	Чорногірське ПНДВ; травень-жовтень
26	Вивчення впливу біотичних і абіотичних факторів на стан лісових екосистем КБЗ (обстеження пошкоджень лісових насаджень шкідниками і хворобами лісу, а також вітровалами, буреломами і сніголамами та обліки природного поновлення на модельних ділянках).	Сухарюк Д.Д., Кабаль М.В., Глеб Р.Ю., Полянчук І.Й., Ангер Р.Я., начальники ПНДВ	Адміністрація, всі ПНДВ; упродовж року
27	Вивчення рідкісних лісових угруповань та оселищ.	Глеб Р.Ю., Сухарюк Д.Д., Кабаль М.В.	Всі ПНДВ КБЗ; упродовж року
28	Вивчення процесів цвітіння та урожайності основних лісоутворюючих порід (проведення обліків цвітіння та урожайності на визначених і паспортизованих облікових пунктах, збір і аналіз насіння).	Полянчук І.Й., Сухарюк Д.Д., Ангер Р.Я., начальники ПНДВ	Адміністрація, всі ПНДВ; упродовж року
29	Збереження популяції тису ягідного та відновлення його локалітетів (реалізація затвердженої на засіданні НТР Програми робіт).	Полянчук І.Й., Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Глеб Р.Ю.	Угольське, Кісвлянське, Трибушанське ПНДВ, прилеглі до КБЗ території; упродовж року
Розділ 5. Тваринний світ			
5.1. Інвентаризація фауни			
30	Продовження інвентаризації фауни новоприєднаних територій заповідника.	Зоологічна лабораторія	Всі ПНДВ; упродовж року
31	Інвентаризація тетерукових та глухариних токовищ.	Годованець Б.Й., служба охорони відділень	Всі ПНДВ; квітень-травень
32	Інвентаризація нерестових водоймищ земноводних.	Покинйчереда В.В., служба охорони відділень	Уся територія КБЗ; упродовж року
33	Продовження інвентаризації ентомофауни, в т.ч. збір матеріалу по наступних таксонах: напівтвердокрили (Hemiptera), прямокрилі (Orthoptera), бабки (Odonata).	Ляшенко Є.К.	Трибушанське, Рахів-Берлибаське ПНДВ, Долина нарцисів; травень-вересень

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
34	Інвентаризація герпетофауни ділянок заповідника Чорна гора та Юлівська гора.	Попович Ю. М.	Чорна гора та Юлівська гора; червень-серпень
5.2. Чисельність фонових видів тварин			
35	Вивчення чисельності та розподілу ссавців по території КБЗ.	Довганич Я.О.	Території усіх ПНДВ; упродовж року
36	Вивчення стану населення великих хижаків (ведмедя, вовка і рисі) у зоні діяльності Карпатського біосферного заповідника.	Довганич Я.О.	Територія КБЗ та зони його діяльності; упродовж року
37	Вивчення зимової чисельності біляводних птахів на р. Тисі.	Годованець Б.Й.	Трибушанське, Рахів-Берлибаське ПНДВ та прилеглі території; грудень-березень
38	Вивчення гніздового населення біляводних птахів основних водотоків заповідника.	Годованець Б.Й.	Чорногірське, Кевелівське, Трибушанське ПНДВ; травень-червень
39	Вивчення поширення, чисельності та біології популяції альпійської тинівки на заповідній та прилеглій території.	Годованець Б.Й.	Чорногірське, Марамороське, Кевелівське, Трибушанське, Богдан-Петроське ПНДВ; травень-липень
40	Вивчення поширення та чисельності рідкісних видів сов на заповідній та прилеглій території.	Годованець Б.Й.	Всі масиви заповідника; упродовж року
41	Облік мисливських ссавців по першому снігу.	Довганич Я.О., служба охорони відділень	Території усіх ПНДВ; листопад-грудень
42	Обліки чисельності рукокрилих на зимівлі у карстових печерах і штольнях заповідника та прилеглих територій.	Покинйчереда В.Ф.	Кузійське, Угольське ПНДВ; лютий-березень
43	Обліки чисельності гніздового населення птахів (методика Кузякіна).	Годованець Б.Й.	Чорногірське ПНДВ, Долина нарцисів; травень-липень
44	Обліки чисельності глушців.	Годованець Б.Й., служба охорони відділень	Чорногірське, Богдан-Петроське, Петрос-Говерлянське, Кевелівське, ПНДВ; квітень-травень

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
45	Обліки чисельності тетеруків.	Годованець Б.Й., служба охорони відділень	Трибушанське, Кевелівське ПНДВ; травень
46	Обліки чисельності плазунів та земноводних.	Попович Ю.М., Покинйчереда В.В., інспектори СДО	Чорногірське ПНДВ, Долина нарцисів; травень-липень
47	Обліки чисельності булавовусих лускокрилих на стаціонарних облікових маршрутах.	Ляшенко Є.К.	Рахів-Берлибаське ПНДВ, Чорна гора та Долина нарцисів; травень-вересень
48	Обліки ентомофауни травостою методом ентомологічного косіння на постійних стаціонарних площах.	Ляшенко Є.К.	Рахів-Берлибаське ПНДВ та Долина нарцисів; червень-серпень
5.3. Екологічний моніторинг фонових і рідкісних видів та фауністичних комплексів			
49	Ведення екологічного моніторингу фонових і рідкісних видів тварин (територіальний розподіл, біологія розмноження, структура популяцій тощо).	Довганич Я.О., Годованець Б.Й., Ляшенко Є.К., Покинйчереда В.В., Покинйчереда В.Ф., Попович Ю.М.	Всі ПНДВ; упродовж року
Розділ 6. Збереження видів рослин і тварин, природних середовищ, що занесені в чинні для України Міжнародні переліки			
50	Розробка плану дій щодо покращення збереження виду <i>Dryas octopetala</i> , що включений до Червоної книги України (2009).	Волощук М.І., Козурак А.В., Антосяк Т.М.	Ботанічна лабораторія; упродовж року
51	Опрацювання списку рідкісних видів заповідника, включених до міжнародних переліків (IUCN, Європейський червоний список)	Козурак А.В., Антосяк Т.М.	Ботанічна лабораторія КБЗ; упродовж року
52	Розробка пропозицій до національного плану дій щодо збереження рисі.	Довганич Я. О.	Зоологічна лабораторія; упродовж року
53	Розробка плану дій по збереженню рідкісного виду лускокрилих – люцини (<i>Hamearis luceina</i> L.).	Ляшенко Є. К.	Зоологічна лабораторія; упродовж року
54	Розробка плану дій зі збереження рідкісного виду плазунів – полоза лісового.	Попович Ю. М.	Зоологічна лабораторія; упродовж року

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
55	Розробка плану дій зі збереження рідкісного виду кажанів – нічниця крихітної.	Покиньчерета В.Ф.	Відділ НДР та міжнародної співпраці; упродовж року
Розділ 7. Календар природи			
56	Ведення фенологічних спостережень за рідкісними, інтродукованими і фоновими видами на колекційній ділянці.	Козурак А.В., Веклюк А.В.	Дендропарк; упродовж вегетаційного періоду
Інші науково-дослідні роботи			
57	Підготовка, наукове рецензування, редагування, видання наукового збірника «Природа Карпат: науковий щорічник Карпатського біосферного заповідника та Інституту екології Карпат НАН України» №1 (4), 2019.	Редакційно-видавничий відділ наукових та науково-популярних видань	КБЗ, видавництво; упродовж року
58	Збір матеріалів, редакційно-видавнича підготовка до друку та видання всеукраїнського екологічного науково-популярного журналу «Зелені Карпати» №1-4 за 2019 рік.	Редакційно-видавничий відділ наукових та науково-популярних видань	КБЗ, видавництво, редакція; упродовж року
59	Підготовка матеріалів проєктів розширення території Карпатського біосферного заповідника в Рахівському та Тячівському районах.	Всі наукові підрозділи	Упродовж року
60	Вивчення та аналіз спектру питань екологічної та рекреаційної тематики, запланованих в програмах економічного і соціального розвитку територіальних громад в зоні діяльності КБЗ.	Бочкор Г.М., Регуш В.В.	КБЗ, територіальні громади; упродовж I-III кварталу
61	Реалізація Плану заходів щодо впровадження в Україні Лімського плану дій	Всі наукові підрозділи	Упродовж року
Міжнародна наукова співпраця			
62	Підготовка та проведення міжнародної науково-практичної конференції спільно з Швейцарським федеральним інститутом лісових, снігових та ландшафтних досліджень WSL та НЛТУ (м. Львів).	Всі наукові підрозділи	I-III квартал
63	Участь у підготовчих роботах щодо створення українсько-румунського біосферного резервату у Мармароських горах.	Відділ НДР та міжнародної співпраці	Упродовж року

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
64	Участь у міжнародних проектах.	Всі наукові підрозділи	Упродовж року
65	Участь у засіданнях Сектору природної спадщини Національної комісії України у справах ЮНЕСКО.	Гамор Ф.Д., Покинйчереда В.Ф.	Упродовж року
66	Участь у засіданнях Спільного комітету з управління об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи», національної керівної групи.	Рибак М.П., Гамор Ф.Д., Беркела Ю.Ю., Покинйчереда В.Ф.	Упродовж року
67	Організація польової наукової практики для студентів Університету сталого розвитку м. Еберсвальде (ФРН) і Коледжу м. Рітл (Великобританія).	Покинйчереда В.Ф., наукові підрозділи	Травень-червень
68	Підготовка звітів до Ради Європи та ЮНЕСКО.	Відділ НДР та міжнародної співпраці	Упродовж року
Науково-технічна діяльність			
69	Ведення колекційної ділянки та альпійських гірок, посадка нових видів і догляд за існуючими, вирощування посадкового матеріалу рідкісних та декоративних рослин на розсаднику.	Козурак А.В., Антосяк Т.М.	Ботанічна лабораторія; упродовж року
70	Організація проведення заходів щодо боротьби з інвазійними видами рослин на території КБЗ.	Волощук М.І., Козурак А.В., Антосяк Т.М., начальники ПНДВ	Територія усіх ПНДВ; упродовж року
71	Поновлення пробної площі в ур. Кузій для ведення спостережень за ранньовесняними видами рослин.	Волощук М.І., Козурак А.В., Антосяк Т.М., Томащук М.М.	Кузійське ПНДВ; упродовж року
72	Дооблаштування феномаршруту та альпійської гірки на території колекційної ділянки.	Козурак А.В., Веклюк А.В., Рахів- Берлибаське ПНДВ	Дендропарк; упродовж року
73	Виготовлення стендів «Рідкісні види Карпатського біосферного заповідника» для відділень.	Волощук М.І., Козурак А.В., Антосяк Т.М., лабораторія екологічного моніторингу, відділення	Ботанічна лабораторія, лабораторія екологічного моніторингу; упродовж року

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
74	Організація робіт у рамках «Програми вдосконалення та оптимізації ландшафтного дизайну території КБЗ» (сектор «Тераси», «Колекційна ділянка»). Облаштування новоствореної альпійської гірки та зони відпочинку.	Козурак А.В., лабораторія лісознавства	Дендропарк центральної садиби КБЗ; упродовж року
75	Благоустрій території біля Музею екології гір.	Козурак А.В., Кальба І.В.	Центральна садиба КБЗ; упродовж року
76	Капітальний ремонт огорожі у розсаднику декоративних та рідкісних видів.	Козурак А.В., будів. бригада	Центральна садиба КБЗ; упродовж року
77	Забезпечення відбору інтегральних проб снігового покриву та води з основних водотоків КБЗ для визначення показника рН та хімічного складу.	Папарига П.С., Піпаш Л.І.	ПНДВ КБЗ, лабораторія екологічного моніторингу; упродовж року
78	Проведення хіманалізу відібраних проб води, дощу та снігового покриву.	Піпаш Л.І.	Лабораторія екологічного моніторингу; упродовж року
79	Поточний ремонт 4-х існуючих перепадів-загат на другорядних меліоративних каналах із переплетених вербових гілок та оглеєного ґрунту, які закріплені забитими у дно каналу вербовими кілками-гаками.	Папарига П.С., Навроцький О.Р., Веклюк А.В.	ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря; квітень-жовтень
80	Відбір проб та проведення аналізу відібраних зрізів ґрунту, рослин, грибів, та проб снігу і підземних вод на вміст важких металів та інших токсичних елементів. Камеральна обробка аналітичних даних.	Папарига П.С., співробітники ІГМР НАН України, м. Київ.	ПНДВ КБЗ, лабораторія екологічного моніторингу, ІГМР НАН України; упродовж року
81	Поточний ремонт існуючого науково-дослідного стаціонару № 2 та водорегуляційного шлюзу № 4 і профілактичне чищення від намулу та органічних решток труб у 8-ми свердловинах для спостереження за рівнем ґрунтових вод.	Папарига П.С., Навроцький О.Р., Веклюк А.В.	ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря; квітень-жовтень
82	Влаштування нового водорегуляційного шлюзу № 6 на головному меліоративному каналі.	Папарига П.С., Навроцький О.Р., Веклюк А.В.	ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря; II-III квартал

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
83	Дооблаштування фенопункту та феномаршруту в дендропарку заповідника для проведення навчання.	Веклюк А.В.	Дендропарк; II квартал
84	Поточний ремонт гідропостів та метеопостів.	Папарига П.С., Костан М.І., Угляр В.І., Андрійчук Н.Ф., Мула В.В., Навроцький О.Р.	Широколужанське, Чорногірське, Угольське ПНДВ та ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря; упродовж року
85	Організація відбору проб (води, дощу та снігового покриву) та проведення їх хімічного аналізу. Камеральна обробка отриманих аналітичних даних.	Папарига П.С., Піпаш Л.І.	Рахів-Берлибаське ПНДВ; упродовж року
86	Проведення маршрутних спостережень за явищами природи згідно програми Літопису природи.	Піпаш Л.І., Папарига П.С., Веклюк А.В.	Всі ПНДВ; упродовж року
87	Поновлення фенопунктів та проведення повторної паспортизації існуючих фенологічних пунктів та фенологічних маршрутів.	Папарига П.С., Веклюк А.В.	Чорногірське, Угольське, Широколужанське, Марамороське, Трибушанське, Петрос-Говерлянське ПНДВ; II-III квартал
88	Капітальний ремонт науково-дослідного стаціонару №1 в ПНДВ «Долина нарцисів» (заміна шлюзу та чищення від намулу та органічних решток труб у чотирьох свердловинах).	Папарига П.С., Піпаш Л.І., Веклюк А.В., Навроцький О.Р.	ПНДВ «Долина нарцисів» ім. проф. В. Комендаря; II-III квартал
89	Організація і збір інформації на снігомірних, гідро- та метеопостах, фенопунктах і феномаршрутах.	Папарига П.С., Веклюк А.В., Андрійчук Н.Ф., начальники та інспектори ПНДВ	Всі ПНДВ; упродовж року
90	Продовження паспортизації лісових наукових полігонів (оформлення 4-х паспортів постійних наукових полігонів).	Кабаль М.В., Ангер Р.Я.	Адміністрація, всі ПНДВ КБЗ; упродовж року
91	Поповнення електронної бази даних лісових постійних пробних площ та обстеження стану наукових полігонів, закладених у попередні роки.	Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Ангер Р.Я.	Адміністрація, всі ПНДВ; упродовж року

№ з/п	Захід	Виконавець / структурний підрозділ	Місцезнаходження та строк виконання
92	Збір колекції зразків пошкоджень основних лісоутворюючих порід КБЗ шкідниками і хворобами лісу та виготовлення відповідних стендів для оформлення приміщень лабораторії лісознавства.	Глеб Р.Ю., Сухарюк Д.Д., Кабаль М.В., Полянчук І.Й., Ангер Р.Я.	Адміністрація, всі ПНДВ КБЗ; упродовж року
93	Картування оселищ рідкісних, вразливих, у т. ч. червонокнижних видів комах.	Ляшенко Є.К.	Усі ПНДВ; упродовж року
94	Утримання лабораторної культури рідкісних та вразливих видів лускокрилих.	Ляшенко Є.К.	Зоологічна лабораторія; квітень-вересень

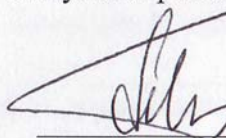
Начальник відділу науково-дослідної роботи та міжнародної співпраці

Ю.Ю. Беркела

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора з наукової роботи, д.б.н., проф.

Ф.Д. Гамор

«26» 12 2018 р.